

VEZILO je glasilo delovnih ljudi Beti in Kometa. Ureja ga uredniški odbor: Matjaz Rus, glavni urednik, Vida Matkovič-Segina, odgovorna urednica, Jožica Cigic, Nikola Kezele, Karolina Končar, Mijo Maršič, Jure Matekovič, Branko Matkovič, Jože Muc, Vinko Pavlinac, Tone Omerzel in Marjetka Zele.

VEZILO izhaja v nakladi 2500 izvodov, in sicer enkrat na mesec. Grafična priprava in tisk: TISKARNA Novo mesto. Naslov izdajatelja: BETI, Tovarniška 2, 68330 Metlika. VEZILO je po mnenju republiškega komiteja za informiranje SRS oproščeno temeljnega davka na promet proizvodov.

Od izvida zadnje številke Vezila se je v Metliki zgodilo marsikaj. Naj v kratki fotoreportaži spomnimo samo na tri večje dogodke. Največja belokranjska fešta, Vinska vigred, je tudi letos kljub krizi lepo uspela. Metlika je bila cilj zaposlenih v Centralnem komiteju Zveze komunistov na Vinomeru. Z njimi je bil tudi predsednik P CK ZKS Milan Kučan. Fotografija, na kateri so še Mitja Ribičič, Milan Prosenc in Tina Tomlje, je nastala pred Betino trgovino. Zadnja velika prireditev v Metliki pa je bila proslava 120-letnice Gasilskega društva Metlika in slovenskega gasilstva. Zbranim gasilcem iz vse Slovenije je spregovoril predsednik slovenskega izvršnega sveta Dušan Šinigoj. (Foto: A. B.)

NAMESTO UVODNIKA:

Maj, junij in julij so že za nami. Leto 1989 smo pripeljali do polovice. Kakšna je bila ta polovica? Uporabljati grde besede se ne spodobi, a same od sebe večkrat privrejo na usta. Ali bo druga polovica leta boljša? Imamo sploh še kaj upanja, da bodo stvari krenile navzgor, na bolje?

Beremo časopise, gledamo televizijo. Dogodki o katerih slišimo in o katerih beremo, nam v podzavest vtisnejo strah. Vse dogajanje okoli nas nam kot nek neviden oblak lebdi nad glavo in nas pritiska k tlom. Smeh je skoraj izginil. Vidni so le še grenki smehljaji. Kdaj ste nazadnje videli prijatelja, sodelavca ali znanca, da bi se mu ustnice raztegnile od ušesa do ušesa in bi se razlegel glasen krah, ki prihaja iz srca?

Se sploh še znamo pogovarjati o drobnih življenjskih radostih ali pa znamo le še politizirati, kritizirati in se jeziti na vse okoli sebe – na krive in nedolžne.

Politika je zamenjala nogomet. V »zlatih časih« smo vsi vse vedeli o nogometu. Dandanes smo »jugoviči« popolnoma spolitizirani. Mar ne bi bilo pametneje, če bi se vsak dan naučili nekaj novega, pa čeprav le že skoraj pozabljeno pesmico, kot da se obremenjujemo. Sebe in bližnje, s težkimi in nejasnimi temami. Potem pa prenašamo slabo voljo na družino, otroke, soljudi.

Nerazpoložen in nezadovoljen človek nikakor ne more enako uspešno reševati problemov kot optimistični veseljak.

Časi nas silijo, da smo pesimisti. Plače so nizke, cene astronomske. Standard je vedno nižji. Vendar pa... poskusimo biti optimisti. Ali je bolj srečen tisti človek, ki veliko ima, od tistega, ki ne potrebuje veliko. Poskusimo biti ti drugi, in poskusimo, čeprav je težko, ohraniti dobro voljo. Če izgubimo tudi smisel za humor, smo izgubili velik del tistega, kar sestavlja srečo človeka.

Vedno se spominjam zgodbe, ki sem jo slišal ne vem več kje. Zgodilo se je v Londonu med bitko za Anglijo, ko so nemška letala vsako noč pometala tone in tone bomb na glavno britansko mesto. (Časi so bili torej neprimerno hujši kot so ti današnji). Na vrata neke trgovinice v predmestju je lastnik vsak dan obesil napis danes odprto. Potem pa so neke noči nemške bombe padle na trgovinico in ta je ostala brez strehe. Naslednje jutro se je na njenih vratih pojavil napis: DANES BOLJ ODPRTO KOT PONAVALI.

Sicer pa, vedno je bilo, da je nekako bilo.

M. R.

NAŠA ANKETA

Proti žalosti
dvakrat
na mesec

Naša hiperinflacija je že tako velika, da jo tudi že z mislimi težko dohitevamo. Da bi vsaj majčkeno zmanjšali učinke inflacije, so se v številnih kolektivih v Sloveniji odločili, da bodo izplačevali osebne dohodke dvakrat na mesec.

Zvezna vlada je bila sicer proti takšnemu izplačilu, češ da se s tem še povečuje inflacija in sredi junija je že resno začela groziti s predpisi, ki bodo uradno prepovedovali dva ali večkratno izplačilo prejemkov na mesec. Ali bo vlada tako pohitela tudi z zmanjševanjem inflacije, bomo še videli, nas pa je tokrat predvsem zanimalo, kaj menijo naši delavci o večkratnem mesečnem izplačilu osebnih dohodkov in ali bi tudi oni želeli prejemati plače dvakrat mesečno. Naj omenimo le še to, da povsod, kjer smo anketirali, doslej niso prejeli prejemkov pogostejše kot enkrat na mesec.

VANDA VOLF, mojstrica v črnomaljski konfekciji: »Po mojem mnenju ne bi bilo najbolje, da bi prejeli plačo dvakrat na mesec, saj bi zlasti tistim, ki imajo nižje plače, na koncu zmanjkalo

denarja za plačilo vseh računov. Dobro bi bilo le zaradi neprestanih podražitev, toda če bi ljudje pol denarja porabili že prej, bi lahko prišlo do komplikacij. Tako pa sedaj le dobijo enkrat na mesec nekoliko večji kupček denarja, ki ga je potem lažje porazdeliti skozi ves mesec kot pa dvakrat majhnega. Razumljivo je namreč, da ne bi nihče prve akontacije hranil do druge in si šele potem razdelil stroške, kajti vemo, da je vsak dan dinar za odstotek ali dva manj vreden, cene pa so vse večje. Dvakratno izplačilo bi bilo primerno le za upokojence, ki znajo hraniti denar in nimajo tako velikih izdatkov. Pri mladih družinah pa bi bil ob večkratnem izplačilu na koncu morda tudi kdo lačen. Boljše je, da dobimo plačo le enkrat na mesec, pa naj ta zadostuje za normalno življenje, da ne bo potrebno gledati ravno na vsak dinar.«

DARINKA ŠPELIČ, polagalka v črnomaljski konfekciji: »Najboljše bi bilo, da bi dobili dvakrat na mesec celo plačo. Sicer pa je boljše, da jo dobimo le enkrat mesečno. Če si človek v tej draginji namerava kaj kupiti, si s polovico plače ne more nič privoščiti. Po mojem mnenju ima vlada prav, ko zagovarja le eno izplačilo OD mesečno. Če bi se v Beti odločili za dvakratno, tudi jaz ne bi rekla ne, ker izjema nočem biti. Zagotovo pa

vem, da prva polovica plače ne bi počakala na knjižici do izplačila druge polovice.«

LJUBICA ŠORLI, šivilja v črnomaljski konfekciji: »Sem za enkratno izplačilo OD na mesec. Sedaj nas ode-rejo enkrat, če bi izplačevali večkrat, bi nas pa večkrat. Plače so premajhne, da bi jih še lahko delili. Če bi to vso-to, ki jo dobimo enkrat na mesec, dobili dvakrat, bi komaj nekako živeli, sedaj ne pa nikakor.«

ANTON TOMC, vodja finančno računovodskega sektorja v Kometu: »OD so že sedaj tako majhni, da skoraj ne bi bilo kaj deliti. Če bi imeli dvakratno izplačilo, bi bila prvi del akontacija, v drugem pa bi poravnali tudi vse obveznosti. Sedaj imamo en izplačilni dan in žalost enkrat na mesec, potem bi jo imeli pa dvakrat. V Kometu za sedaj še ne razmišljamo o večkratnem izplačilu prejemkov, ni pa rečeno, da ne bomo, če bo inflacija še

naprej tako bezljala. V naši finančni službi s tem ne bi imeli več dela. Če pa v katerih kolektivih želijo izplačevati dvakrat na mesec, jim tega ne bi smeli prepovedati. Mislim, da bi se naša vlada morala bolj ukvarjati s tem, kako popraviti osebne dohodke kot pa, da se ukvarja s tem, kako naj prepreči večkratna izplačila. Upam, da zakon, ki bi to onemogočal, ne bo sprejet, sicer pa tak zakon tudi ne bi bil nikakršna znanost.«

MARIJA BROZ, šivilja v Kometu: »Dobro bi bilo, da bi dobili plače dvakrat na mesec. Prej ko dobi človek denar, bolje je, kajti prej ga porabi, saj je vsak dan manj vreden. Prej ko dobiš denar, več dobiš zanj, saj se cene vsak dan povečujejo za nekaj deset odstotkov, plače pa le za nekaj odstotkov. Sicer pa bi morali naše prejemke najprej popraviti, potem pa jih deliti na dva dela. Jih ne bo sram, če nam bodo dali tako majhne osebne dohodke?«

VIDA ŠTEFANIČ, kontrolorka v Kometu: »Bolje bi bilo, da dobimo plače še naprej enkrat na mesec, ker bi se sicer preveč razbile. Gospodinja si razdeli denar, da pride do konca meseca. Pri dvakratnem izplačilu pa bi se lahko zgodilo, da bi ostala na koncu meseca brez denarja, ker bi računala na denar, ki ga potem ne bi dobila. Lahko bi se pri računanju preprosto ušela. Če bi

NAŠ POGOVOR:

Več težav, kot je videti na prvi pogled

se v Kometu odločili za dvakratno izplačilo, bi se s tem pač sprijaznila, sem pa kar bolj zadovoljna, da je tako, kot doslej. Saj sem navajena »šparati«, odkar sem v Kometu, to pa je že 27 let.«

MILAN MAGOVAC, delavec v kodranki: »Zaradi visoke inflacije bi bilo bolje dobiti plačo dvakrat na mesec. Mislim, da se kljub temu, da so marsikje plače majhne, ne bi toliko razdrobile. Sicer pa je od vodstva delovne organizacije odvisno, kako se bo odločilo. V zvezni vladi bi morali predvsem razmisliti o kakšnih pametnih ukrepih, da bi inflacijo čim prej zmanjšali.«

Vse kar je v življenju dobro je ali nezakonito ali nemoralno ali pa redi

Tone Pezdirc je sicer vodja vzdrževanja v barvarni, a se poleg vzdrževanja loti še marsičesa drugega. Tako je pred časom narisal načrte za stroj za odpiranje pletiva, izdelava pa je bila teamsko delo mehanikov iz tehnoservisov in barvarne, za nekatere usluge pa so poiskali koooperante.

»Na našem trgu stroja ni bilo moč dobiti, saj ga pri nas ne izdeluje nihče. Lahko bi stroj uvozili, kar pa ne bi bilo poceni, pa tudi možnosti ni bilo. Zato smo pogonski mehanizem, ogrodje naredili sami, razrežno glavo z avtomatiko pa so uvozili. Prej smo pletivo rezali na nepripravljen, prepočasen stroj, in prav pri odpiranju pletiva je bilo v barvarni najožje grlo.

Zadnji dve leti, odkar dela nov stroj, teh problemov nimamo več,« pove Tone, ki je načrte za stroj risal poleg rednega dela. To je bila zanj torej dodatna obremenitev, zato je od ideje do izvedbe tudi trajalo nekoliko dlje kot bi sicer. Z novim strojem, ki so ga naredili, je vsekakor tudi prihranek, kolikšen, pa ni računal nihče, saj tudi nihče ni izračunal, koliko časa je vložil v posamezno delo, koliko je stal material, usluge.

INOVATOR SE PREDSTAVI

Omenjeni stroj pa ni edina Pezdircova inovacija. Inovativnih predlogov je bilo že veliko. »Pri nas so velik problem rezervni deli, ki jih je moč dobiti le iz uvoza. Ker pa moramo biti marsikdaj hitri, da stroj ne stoji predolgo, se moramo znajti kar sami v tovarni, ali pa kakšen rezervni del, ki ga je moč dobiti na domačem trgu, priredimo našim potrebam. Seveda bi bilo najlažje napisati seznam delov, ki jih potrebujemo, pa bi se potem morali v nabavni službi truditi, da bi nam jih priskrbeli,« meni Pezdirc. Toda njegova vest mu tega ne dopušča, kajti zaveda se, da stroj ne sme stati predolgo in da se morajo znajti čim hitreje. Rezervnih delov pa ne morejo imeti na zalogi.

»V tekstilni industriji je velik problem odos do vzdrževalcev in vzdrževanja.

Vsi jemljejo to kot nujno zlo v delovni organizaciji. Vsako leto kupimo veliko novih strojev, tehnologija napreduje, opremljenost naše delavnice, orodje, pa je zastarelo. Ni posluha, da bi uredili v tovarni centralno delavnico.

Imamo le eno stružnico, v vsej Metliki pa ni niti enega rezkalnega stroja, zato moramo tekat za uslugami po Črnomlju, Semiču in še kje. Če bi samo odstotek od vrednosti novih strojev dali za orodje vzdrževalcev, pa bi bili že srečni. Nihče ne ve, kako je vzdrževalcem pri srcu, če se pokvari kakšen del. Nikogar ne zanima, kako ga bomo popravili, hočejo ga pač imeti popravljenega, vzdrževalci pa moramo tekat s pokvarjenim delom okrog.

Tekoče vzdrževanje nam vzame toliko časa, da ga primanjkuje še za inovacije.

Marsikdo bi gotovo predlagal še kaj pametnega, pa se zaradi pomanjkanja časa ne more izkazati,« potoži Tone.

Vzdrževalci v barvarni imajo še to smolo, da so delovni pogoji zelo težki zaradi vlage, vročine, kemikalij, velikih obremenitev in zato se stroji veliko hitreje kvarijo. Težave so tudi, ker je veliko različnih tipov strojev in vsak ima svoje posebnosti. Če se povrh vsega ustavi še večji stroj, bi lahko povzročil zastoj, v vsej barvarni, če bi stal dlje časa, zato morajo biti v takšnih primerih še posebej urni.

»Večkrat smo že potožili zaradi teh naših težav, a za

Tone Pezdirc: »Marsikdaj imam jaz ali moji sodelavci kakšno dobro zamisel, lahko bi rekli inovativni predlog, ki pa ga prenesemo v prakso kar mimogrede in ne, da bi o tem koga posebej seznanjali. Seveda pa je pomembno, da je ekipa vzdrževalcev dobra, da drži skupaj, kar za našo lahko zatrdim, da je. En sam pač ne more narediti veliko.«

zdaj še ne občutimo, da bi šlo kaj na bolje. Na žalost tudi v kolegiju delovne organizacije nimamo nobenega zastopnika, ki bi se potegnil za nas. Kaj hočemo, tekstil pač ne razume strojništva. Ko kljub težkim pogojem našega dela vse teče dokaj tekoče in brez večji zastojev, vsi mislijo, da le ni tako kritično, kot v resnici je,« pove v svojem imenu in imenu vzdrževalcev Pezdirc.

ROŽE POLEPŠAJO
POKOJ —

Zgovoren dokaz, da našim upokojencem ni dolg čas tudi ko si prislužijo pokoj, je Angelca Kapušin iz Metlike. Kapušinova prav te dni odhaja v pokoj po več kot treh desetletjih dela v šivalnici metliške Beti. Preden se je zaposlila v naši tovarni, je nekaj let službovala tudi drugod.

»V pokoj odhajam s 35 leti delovne dobe. Nisem polovičarka, hočem, da je vse tako, kot mora biti, zato tudi v pokoj nisem hotela prej, preden nisem oddelala dovolj let,« pove Angelca. Toda tudi v pokoju zanj ne bo počitka. Že z rožami bo imela obilo dela. V številnih lončkih in posodah ima posajenih okrog 100 čebulic amarylisa. Ko so bili v polnem cvetenju, je bilo cvetov kar nekaj sto in Angelca se je ponosno postavila obnje. Pove sicer, da je mnoge od njih zaradi predebele čebulice že odvrгла, a jih je mož pobral in znova posadil.

Tako se mora sedaj za tako lepe rože zahvaliti tudi njemu. Da pa je Kapušinova velika ljubiteljica rož, dokazuje tudi lepo urejena okolica hiše, kjer cvetijo rože od zgodnje pomladi do pozne jeseni.

PREMISLITE:

Dandanes toliko govorimo o inovacijah, da govoriti o njih ni več nobena inovacija. Pa vendar smo bili tudi v Beti inovativni s tem, da smo v organizaciji društva inženirjev in tehnikov poslušali dr. Matjaža Muleja iz mariborskega VEKŠa, ki je skupaj z udeleženci predavanja tri popoldanske ure ugotavljal, kje so zavore za večjo inovativnost.

Nimam namena pisati poročila s tega predavanja, pač pa opozoriti na dejstvo, da se je ravno na tem predavanju ugotovilo, da sploh ne poznamo najosnovnejše definicije »Inovacije«, saj smo na začetku predavanj ugotavljali, da inovacij v Beti skorajda ni ali pa so le simbolične. Ob razgovoru pa smo prišli do spoznanja, da je inovacij ogromno, pa zanje sploh nismo vedeli.

Vse skupaj niti ni tako nepomembno, če vemo, da je razviti svet ravno zaradi inovacij razvit, in da je eden od vzrokov boljšega življenja ravno inovativnost.

Če hočemo postati inovativna družba in s tem tudi razvita in bogata, je potrebno:

1. Z nenehnim, tudi obveznim izobraževanjem delavcev naučiti ljudi kaj, kdaj in zakaj je neki predlog lahko tudi inovacija,
2. Registrirati čim več že realiziranih inovacij v kolektivu,
3. Izdelati seznam inovatorjev, pri tem pa v ta seznam uvrstiti vse, ki so sodelovali pri realizaciji inovativnega predloga,
4. Nagradimo inovativne predloge tako, da bo nagrada zares stimulativna in bo sprožila še večjo motiviranost. Tako pri nagrajenem kot tudi pri ostalih sodelavcih.

Ko govorimo o nujnosti »hujšanja« (zmanjševanje režije in neproduktivne zaposlitve), je osnovni problem določiti tiste, brez katerih bi lahko enako uspešno poslovati. Zakaj bi pravzaprav

delali takšne črne liste? Naredimo raje seznam »zaželenih«. Pa ne v smislu brezpogojne pokorščine, ampak seznam ljudi, ki ustvarjalno razmišljajo, ki želijo več sebi in drugim, seznam tistih, ki so inovativni. Kajti edino tako bomo tudi mi prišli v inovativno in s tem v razvito in bogato družbo. Ta seznam naj bo tudi osnovni del seznama izplačil osebnih dohodkov, in sicer tako, da bo z največjimi številkami napisan del osebnega dohodka iz naslova inovativnosti in kreativnosti.

Seveda bo osebni dohodek manj inovativnih manjši. Kar pa ne pomeni, da ne bodo dobili več, kot dobivajo v neinovativni sredini, saj vendar inovacije prinašajo večji dohodek celotni delovni organizaciji in s tem seveda tudi tistim manj kreativnim in manj ustvarjalnim. Naš moto naj bi bil: »Bolje, da smo različno bogati, kakor enako revni.«

Začetek poti v inovativno sredino si predstavljam tako, da sedaj med vsemi tistimi, ki ne delajo najbolj nujnih opravil za sam proces poslovanja, zadolžimo nekoga, ki bi se povsem poklicno lotil tega področja. Seveda ob strokovni pomoči vseh služb v DO.

Namesto zaključka in da ne bo pomote. Ta članek ni napisan z željo, da bo razglašen za inovacijo in avtor za inovatorja, saj temeljna definicija pravi: INOVACIJA JE VSAKA KORISTNA NOVOST. Neka stvar pa je koristna, če se ta koristnost lahko tudi izmeri z znanimi merilnimi metodami. Najboljša metoda je seveda tržišče. Da bo ta članek inovacija, so po statističnih trditvah možnosti le 1–7 odstotkov, kot trdi dr. Mulej. To pa pomeni, da moramo veliko predlagati, da bi imeli malo realiziranih inovacij. Torej predlagajmo!

Jože Matekovič

Pridi zvečer
na grad

Lansko leto v Metliki ni bilo poletnih kulturnih prireditvev. Bilo pa je nič koliko člankov v sredstvih javnega obveščanja o stanju v metliški kulturi, ki da ni nič kaj rožnato.

Letos prireditve bodo, oziroma so se že začele. Letos je glavni organizator metliška folklorna skupina Ivan Navratil. Vsekakor je lanskoletni kulturni molk opozoril, da v Metliki posvečamo premalo pozornosti tej dejavnosti in tudi številni odgovornosti so prišli do ugotovitve, da Metlika kulturno poletje potrebuje.

Zato so letošnje prireditve podprle tudi domače delovne organizacije, turistično društvo, kulturna skupnost in Izvršni svet. Tudi naša delovna organizacija bo pomagala, saj je prevzela pokroviteljstvo nad monodramo **Vršilec dolžnosti**, ki jo bo 22. julija izvajal igralec **Dare Valič**.

Prireditve bodo na grajskem dvorišču in odprta bo tudi grajska klet. Berite plakate in PRIDITE ZVEČER NA GRAD!

PRIDI ZVEČER NA GRAD — Metlika je pred leti slovela kot mestece, kjer se je, statistično gledano, na glavo prebivalca dogajalo največ kulturnih zadev. Posamezniki so spričo ignorantskega odnosa odgovornih malce popustili.

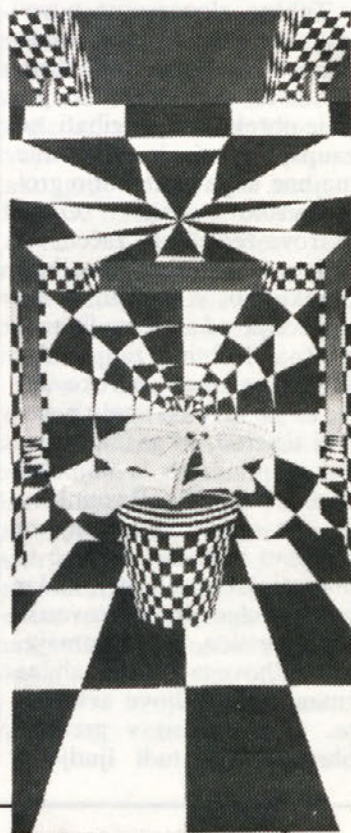
Osebni računalniki in njihova uporaba

Novinarji ameriškega tednika Time so za osebnost osemdesetih let izbrali RAČUNALNIK in s tem zelo slikovito poudarili, da je ta elektronska naprava v ospredju zanimanja po vsem svetu. Med drugim sta temu botrovala predvsem dva razloga; uveljavilo se je stališče, da vse izvira in temelji na materiji, energiji in INFORMACIJI (brez informacij ni nikakršne dejavnosti) in drugi razlog, ki izvira iz tehnološke revolucije na področju elektronike.

Tako se je v začetku osemdesetih let pričelo obdobje mikroročunalnikov, ki so zaradi nizke cene in majhnih dimenzij omogočili nov velik preskok v obdelovanju informacij predvsem s tem, da so postali široko dostopni. Računalnik ni bil več privilegij podjetij, postal je OSEBNI RAČUNALNIK (personal computer - PC). Danes ni bolj dinamične industrije, kot je industrija računalnikov. Kot primer na trgu se že pojavlja računalnik velikosti »kalkulatorja«, ki dosega v določenih delih konfiguracije velikost PDP, bil je nekako druga generacija računalnika pri nas. Čeprav je računalnik postal tema dneva, se ljudje sprašujejo: »Kaj mi bo računalnik?«. Računalnik ni nikomur nujno potreben, tako kot ni potreben avtomobil, pralni stroj... Naši predniki teh stvari niso poznali, a so vseeno preživeli, toda zamislite si danes potovanje peš do Novega mesta, pranje perila ob Kolpi...

Za naštevane področij in vrst uporabe računalnika bi

potrebovali posebno izdajo Vezila. Lahko vam iz izkušenj povem, da se boste kmalu znašli pred vprašanjem, kakšen bi moral biti računalnik, da bi opravil vsa dela, ki ste si jih izmislili. Naš slab materialni položaj je edina ovira, da osebni računalnik ni našel prostor v vsakem domu. Nameni uporabe osebnih računalnikov v naših delovnih organizacijah se razlikujejo od namenov uporabe v tujini. Vzrok za to je težava pri nakupu velikih računalnikov in zato poskušamo z mrežami PC simulirati njihovo delovanje. Z nakupom opreme (aparaturne in programske), ki služi za njihovo povezovanje, pa kmalu dosežemo ceno velikega sistema. Zato smo se v DO Beti odločili, da je potrebno zasledovati obe smeri razvoja aparaturne opreme, zadržati veliki sistem kot zbiratelj (sintetik) podatkov, ki nastajajo v DO in graditi razvoj na majhnih enotah, kjer naj potekajo obdelave za manjše zaokrožene procesne enote, imenoval jih bom kar osebne sisteme.

Z močnejšo aparaturno opremo lahko načrtujemo tudi razvoj nove programske opreme, in sicer na področjih upravljalnih sistemov baz podatkov, izboljšave v kvaliteti sedanje avtomatske obdelave podatkov v smislu boljše odzivnosti, računalniške podpore ostalim delovnim procesom in možnost vpeljave že standardiziranih paketov na področja mrežnega planiranja, urejevalnikov pisarniškega poslovanja, statističnih orodij.

Torej, pričakovati moramo, čeprav cene za enoto obdelave podatka padajo, da bodo celotni stroški obdelave podatkov v organizaciji naraščali!

Nivoji in področja uporabe PC v DO Beti:

1.1. Posodobitev pisarniškega poslovanja s samostojnimi PC ali povezanimi v mrežo. Tu je odločilnega pomena cena. Ti PC bi nudili standardno programsko podporo pri urejevanju tekstov, hranjenju raznih standardnih zapisov (pogodb, obrazcev...), vođenju rokovnikov, sestavljanju tabel...

1.2. Podpora analitsko planskemu sektorju pri izdelavi planskih stališč in spremljanju realizacij. Stvar dodatne analize je mogoče povezava s PC, ki bo po potrebi instaliran v računalniški službi.

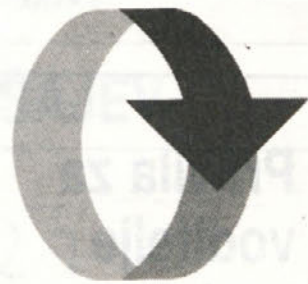
1.3. Podpora kreacijski službi, energetikom in elektronom za izdelavo krojev, tiskanih vezij, strojnih načrtov.

1.4. Podpora prodajnim službam in trgovinskim potnikom pri zaključevanjih in prodaji zalog na terenu.

1.5. Podpora operativnim procesom in spremljanju proizvodnje, kjer bi s PC povezali pripravljalske službe (TPP, OPP) z dogodki v proizvodnji.

1.6. Inteligentni kontroler za delo s črtno kodo.

Rajko Adlešič

PREDSTAVLJAMO

DELO PREGLEDOVALKE NI DOLGOČASNO – Nežka Malerič že 15 let pregleduje gotove izdelke v črnomaljski Beti, sicer pa je v naši delovni organizaciji zaposlena že 28 let. Ko smo jo obiskali na njenem delovnem mestu, je pregledovala kopalke za izvoz in domači trg. Povedala je, da je norma dokaj visoka, saj mora v enem delovnem dnevu pregledati, obrezati nitke, zložiti, prešteti in zvezati po najmanj 550 ženskih dvodelnih kopalke. Seveda pa delo ni dolgočasno, saj so modeli različni, prav tako barve.

NEŽKA MALERIČ

Mora pa biti še kako pazljiva in to Nežka tudi je, saj se ji le redkokdaj zgodi, da kaj spregleda.

»OBREKOVANJE«

Pravila za voditelje projektov

1. Poskušaj izgledati zelo pomemben

2. Poskrbi, da te vidijo s pomembnimi ljudmi

3. Govori avtoritativno. Povej le očitna in dokazana dejstva

4. Pozorno poslušaj, ko drugi razpravljajo o problemu. Ujemi jih na kakšno ofucano trditev in jih z njo pokopli.

5. Če ti podrejeni postavi umestno vprašanje, ga pogledaj, kakor da je izgubil pamet. Ko spusti pogled, mu postavi enako vprašanje z drugimi besedami

6. Korakaj hitro, ko si izven pisarne

7. Vedno imej vrata pisarne zaprta. Naj mislijo, da imaš vedno važne sestanke

8. Pravila uporabljaš na lastno odgovornost

»Poslušaj, nekaj ti povem, a če ne boš povedala naprej. Toda glede na to, da vem da si molčljiva, ti ni potrebno obljubiti. No, ali veš, da je šel sosedov Peter K. J. na morje sam? Ne veš? No, ti pa jaz povem. Ampak ni šel sam! Direktorji si pač lahko privoščijo mlado meso, in videla sem, kako je za Metliko pobral avtoparko.

O Daku in njegovi sreči

Dako Damjanovič je vplačal loto. Šestdeset starih milijonov.
— Dako, pa kaj se ti je zmešalo?
— Niti ne.
— Se ti ne zdi, da igraš za preveliko vsoto
— Sreča nikoli ne počiva.

Torek, 13. 6. 1989
Žrebanje številke loto
— Dako, kako je bilo?
— Idi ti u ...!

Ampak to sploh ni bila avtoštoparka, ampak mlada punca. Pa še poznaš jo. Stanuje v sosednjem bloku. Pa to še ni tako grozno. Naslednji večer sem videla, kako se je okoli bloka, kjer stanuje Peter K. J., smukal neznani moški z brki. In veš, kam je šel? Seveda ne veš, zato pa ti bom povedala jaz! Šel se je shladiti v stanovanje ubogega Petra, hladila pa ga je, no, saj veš, katera! Joj, kako je današnji svet pokvarjen...»

Vsak ukaz, ki se lahko narobe razume, se bo narobe razumel.

Norec na visokem položaju je kot človek na vrhu visoke planine. Njemu se vse zdi majhno in on se vsem zdi majhen.

Le redko se zgodi, da obrekovanje dobi svoj epilog na seji delavskega sveta. V našem primeru bi se to skorajda zgodilo, a na srečo, so se takšnega primera člani nevede rešili. Ni šlo za Petra K. J. in njegovo ženo, pač pa za nek podoben primer. Kajti tudi v naši delovni organizaciji je obrekovanje veliko in nemogoče ga je ustaviti tako, da bi na sejah delavskega sveta namesto točke razno uvedli na primer: demantiranje lažnih govoric.

Res je namreč, da imajo tudi v Beti obrekovanje na osnovi polresnic in razširjanje lažnih govoric nekateri kar za sestavni del svojih nalog. Skorajda ne mine dan, da ne bi ta ali ona na svoj način »spustila« v obtok vest o tem, kako je Peter K. J. šel na morje, kako se njegova žena vlačila z brkatim moškim, kako je varnostnik Martin spil v eni uri petnajst litrov žganja, kako je dobil že drugo družbeno pet sobno stanovanje eden izmed direktorjev, kako ima drugi direktor v svojem stanovanju veliko sobo samo za psa...

Takšne zlonamerne govorice in obrekovanja imajo pogosto neljube posledice. Sodelavci se pričnejo tistega, ki je obrekovan, izogibati, ne zaupajo mu in iz morebitne majhne napake naredijo grozansko veliko. Okoli Petrove žene bi se začeli, na primer, sukati tisti, ki najbolj obrekujejo, v upanju, da bo naslednjič od mize padla tudi kakšna drobtina zanje. No, značilnost vseh obrekovanj je, da jih le redki upajo povedati tistemu, ki ga zadevajo. To so ponavadi le najboljši osebni prijatelji. Razumljivo je, da cilj obrekovanj ni zboljšati razmere, temveč te le še poslabšati. Torej, kadar gre za odgovornega tovariša ali tovarišico, gre za omajanje njihovega ugleda ali za zmanjšanje njihove avtoritete. Običajno so v precepu obrekovalcev tudi ljudje z

novimi, svežimi in koristnimi imeni, njihova uveljavitev pa bi pomenila večje ali manjše kadrovske spremembe, kar pa se nekateri bojijo.

Kdo so tisti, ki lansirajo največ lažni vesti, polresnic in obrekovanj? Odgovor je zelo enostaven. Tudi v Beti jih poznamo. Govorice širijo tisti, ki nimajo dovolj dela za osemurni delovnik, zlasti pa tisti, ki bi jih morebitna sprememba ali reorganizacija v podjetju prizadela toliko, da bi morali pričeti — delati! Vojaški strategji trdijo, da je napad najboljša obramba! In obrekovalci so očitno dobri strategji. Pozor, pazite se — strategov.

Tisti, ki delajo paniko, se kasneje, ko so vprašani, zakaj so ravnali nesramno, neodgovorno in hinavsko, izgovarjajo, da so vse izvedli iz zaupnih virov. Ko se

izkaže prava resnica, se izgovarjajo, da so naivno nasledili in da so vse počeli v imenu dobronamernosti, koristi za tovarno.

Obrekovanjem in govoricam nasedamo skoraj vsi. Pranašajo jih celo taki, ki jim tega ne bi prisodili, in so zaradi tega takšne informacije »preverjene«.

Morali pa bi se vendarle zavedati, da je tudi med odgovornimi tovariši nekaj takih, ki nimajo za osem ur dela, in zato nekaj vendarle delajo. Če zvemo informacijo o sodelavcu, tovarišu, znancu, smo včasih škodljivi. Nasmehnemo se in si mislimo: še dobro, da se to ni zgodilo meni. Če pa nam, tako naključno, pride kaj na uho o nas samih, smo užaljeni, jezni in v mnogih primerih želimo vrniti milo za drago. Ali to pomeni, da tudi TI

sam, ki bereš te vrste, nimaš dovolj dela za osem ur. Ali nisi morda tudi Ti med obrekljivci, lažnivci in natolcevalci?

Oprosti. Najbrž nisi, in glej, da ne boš prišel v to znamenito vrsto, ki je tudi v Beti naredila veliko veliko škode. Obrekovanje je namreč nalezljiva bolezen. Mi pa se nahajamo v takšnih časih, ko smo vse bolj razdraženi, jezni, užaljeni, ko vse bolj čutimo, kako smo iz dneva v dan bolj revni, ko iz ure v uro doživljamo, kako se mladost naših otrok vse bolj komplicira. In zato včasih kakšna nepreverjena novica, vestička, predvidevanje.

Ljudje in narodi bodo postopali razumno, ko izčrpajo vse druge možnosti

Dovolj je že, da včasih med čik pavzo vprašamo: »Poslušaj, ali se ni naša Ančka čez zimo malce zredila? Kar nekam bolj lušna, seksi je!« In čez teden dni bo k tebi prišla razjarjena Ančka in ti bo zabrusila: »Poslušaj, jaz se ne gonim, nisem seksi, pa tudi noseča nisem. Zato ne govori, kako sem debela!« Debelo boš pogledal, pomislil, le kdo je tvojo dobronamerno misel tako grdo popačil in nendoma te bo spreletelo! Vmes je bil — obrekovalec! In vedel boš: to je človek, ki nima dovolj dela, ki je pokvarjen in zaupanja ne vreden.

Toliko. Dopusti so in zato je tudi ta tema prišla na strani Vezila. V uredniškem odboru smo namreč precej časa razglabljali ali bi jo objavili ali ne. In zdelo se nam je prav, da je zagledala luč sveta. Kajti, navsezadnje je kar res, da je obrekovanje tudi v Beti povzročilo veliko škodo.

Lepo se imejte na počitnicah in ne — obrekujte!

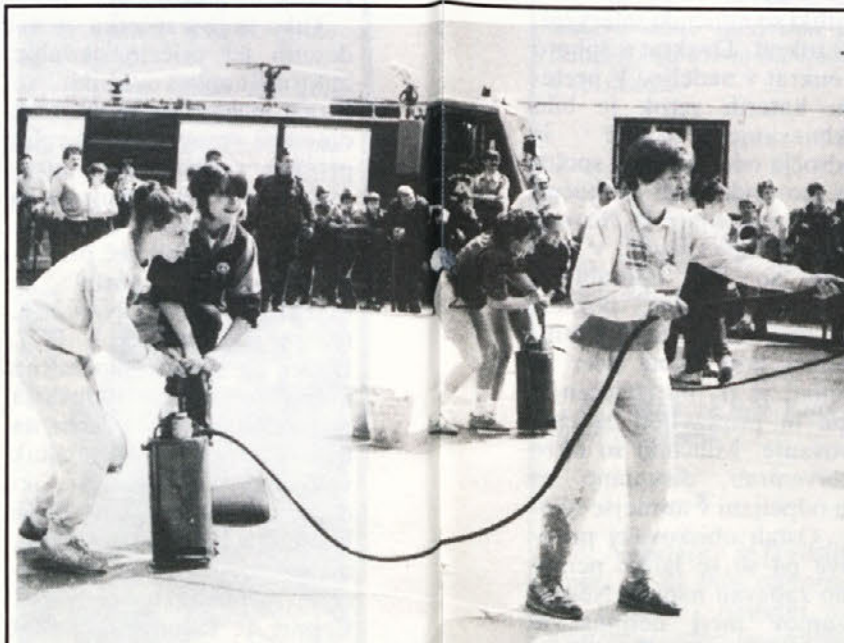
Uredništvo

KOLUMNIST ZA ODDIH

V ZNAKU VPRAŠAJEV

V ZNAKU VPRAŠAJEV — Dopusti so se že začeli. Eden izmed naših prvih dopustnikov nam je poslal zanimivo in uspešno karikatur, ki jo je naslovil — »V znaku vprašajev«. Za prazno mizo namreč sedita lačna Belokranjca nekje v Istri in se sprašujeta, kaj naj poleg kisle vode še naročita. Za njima stoji postaven in nasršen natak, ki mrko gleda utrujena Belokranjca in čaka, kaj bosta naročila. Naše vprašanje za bralce Vezila se glasi: »Za kateri par gre in kaj bo ta par naročil?« Vsi tisti, ki nam boste odgovorili, boste prišli v poštev pri nagradni igri. Nagrajeni bodo tisti, ki bodo pri odgovoru upoštevali predvsem aktualnost trenutka, in ki bodo s svojim odgovorom najbolj duhoviti. Torej — delavci in delavke Beti. Vključite se v našo nagradno igro, pustite pot domišljiji in poskušajte biti kar se da duhoviti. Veliko zabave pri pisanju odgovorov vam želimo in seveda — najbolj duhovit prispevek, ki ga bomo objavili v Vezilu. Srečno!

MLADI GASILCI V METLIKI — V prejšnji številki Vezila smo objavili pogovor s predsednikom industrijskega gasilskega društva Beti, ki je pohvalil prizadevnost in izurjenost »svojih« gasilcev. Seveda pa naši gasilci ne gasijo le požarov in se deležujejo tekmovanj, ampak so nepogrešljivi še marsikje drugje. Tako so številni gasilci, zaposleni v naši delovni organizaciji, pomagali, da je brez zapletov potekalo 9. republiško srečanje mladih gasilcev, ki je bilo v začetku junija v Metliki. Za tekmovalce in tekmovke (na fotografiji) so bili morda kdaj tudi nekoliko prestrogi sodniki, toda gasilci pravijo: pravila so pravila in upoštevati jih je potrebno tudi, ko gre le za tekmovanja in ne le, ko gre zares.

SPOMIN NA

Vinska vigred, največja metliška in belokranjska fešta, je za nami. V treh dnevih prireditve je prireditveni prostor po grobih ocenah obiskalo približno 15.000 ljudi. (Seveda so bili nekateri šteti večkrat, saj so kar radi menjali svojo zunanjo podobo).

Popili so 6000 litrov vina, kar je 1500 l manj kot preteklo leto. Vendar pa še vedno ogromno, če se zavedamo, da je to kar 700 litrov čistega alkohola.

Pojedenih je bilo tudi 90 na ražnju pečenih živali: jančkov in prašičkov. Celotni promet prireditve je presegel vsoto 40 starih milijard. dinarjev. Pri tem seveda pozabljamo na zaslužke metliških privatnih gostincev in lokalov v družbeni lasti, ki so brez prestanka delali vse tri dni in seveda poleg vina gostom postregli tudi s pivom in drugimi alkoholnimi in brezalkoholnimi napitki. To se ni zgodilo na stojnicah na prireditvenem prostoru, kjer ste lahko dobili izključno nagrajena vina in mogoče še kakšno mineralno vodo.

Prav tako so bogato tržili tudi številni kramarji, ki se tradicionalno radi privlečejo na takšne in podobne prireditve. Letos so bili še posebej aktivni prodajalci plastičnega kiča, ki jih je bilo, po mnenju večine objektivnih opazovalcev na treh metliških trgih, resnično preveč.

Organizator bo moral vsem potujočim prodajalcem balonov, sladkorne pene, plastičnih revolverjev in petelinčkov, ki piskajo, ali prepovedati prodajo na prireditvi ali pa jim določiti lokacijo, ki je nekoliko bolj oddaljena od osrednjih prizorišč.

Pohvalno pa je, da so letos organizatorji zopet pripravili razstavo belokranjskih ljudskih jedi, saj je bila pri vseh obiskovalcih zelo pohvalno ocenjena, kar pa ne bi mogli reči za kulturni program, ki je bil glede na prejšnje Vinske vigredi precej osiroma-

VINSKA VIGRED — Na metliški Vinski vigredi je posebno pozornost vzbujala točilna miza in velik dežnik s simboli DO Beti. Koristili so ga sicer metliški kolesarji, vendar pa so si ga omislili in izdelali betijevci. Mnogi predlagajo, da bi dežnik uporabili tudi sedaj, ko je Vinska vigred končana. Postavili bi ga lahko pred našo trgovino. Ker je bila fotografija posneta pred začetkom prireditve, okoli točilne mize še ni obiskovalcev. (Foto: Jože Matekovič)

JEDAČE IN PIJAČE JE BILO DOVOLJ — Čeravno vreme ni bilo najbolj naklonjeno organizatorjem letošnje najbolj obrobne prireditve na svetu, ti niso obupali, pač pa so se obnašali, kot da sije samo sonce in še enkrat sonce. Tako so se obnašali tudi obiskovalci, zato je nadvse uspela tudi razstava belokranjskih narodnih jedi. Gospodinje so dokazale, da so nadvse spretnih rok in da se v tem koncu dežele prehranjujejo bolje kot pa v belem mestu. Na sliki: eden od pultov, ki je pritegnil največ pozornosti.

VIGRED

šen. Je že tako, da so štiri stare milijarde, kolikor je organizatorje stal ves program, očitno velik strošek, pa spet premalo, da bi lahko ustregli prav vsem okusom.

Posebno pozornost je vzbujal zanimiv gostinski pult z velikanskim dežnikom, ki naj bi ščitil pred morebitnim dežjem in ga je postavila domača Beti. Uporabili so ga za prodajo vin in jedače delavci kolesarskega kluba iz Metlike. Zares je bil prijetna osvežitev med točilnimi mizami, kakršne lahko vidimo kjerkoli. Tudi ostali bi v prihodnje lahko posnemali kolesarje in se malo pozabavali tudi z zunanjim izgledom svojih gostinskih pultov ne pa, da skrbijo le za vsebino tekočih proizvodov, ki jih na njih prodajajo.

Pa še poročilo postaje milice iz Metlike:

V času Vinske vigredi v Metliki so miličniki intervenirali trikrat. Dvakrat v soboto in enkrat v nedeljo. V pretepih, katerih vzrok je bilo usklajevanje stališč iz področja odnosov med spoloma, so sodelovali izključno romski državljani iz Novega mesta in Bele krajine. V spopadih so bili uporabljeni naslednji rekviziti: bokser, nož, dva montirača in 9 milimetrski kolt. Kolt sicer ni streljal, je pa bil izvlečen iz žepa in pripravljen za dejstvo. Miličniki so hitro intervenirali, diskutanti so bili odpeljani v mirnejše okolje. Ostali obiskovalci prireditve pa so se lahko nemočno zabavali naprej. Nesporazumov med neromskimi državljani ni bilo. Res pa je, da so jih miličniki nekaj odpeljali na tekmovanje v orientaciji.

V okolici Metlike sta bila v teh burnih dneh le dva karambola, in sicer brez telesnih poškodb.

Iz tega področja gledano torej Vinska vigred ostaja ena najmirnejših prireditev takšnega obsega.

Matjaž Rus

Deset zlatih pravil

1. Nič ni tako lahko kot izgleda

2. Vse zahteva več časa, kot misliš

3. Če obstaja možnost, da več zadev krene narobe, bo prav gotovo šla narobe tista stvar, ki bo povzročila največjo škodo

4. Če obstajajo štiri možnosti napake in se jim umakneš, se bo pojavila tudi peta možnost

5. Če prepustimo zadevo samo sebi, ima ta lastnost, da krene od slabe k še slabši

6. Ko se lotiš nekega dela, moraš prej narediti nekaj drugega

7. Vsaka rešitev rojeva nove probleme

8. Nemogoče je izmisliti stvar, ki bi bila odporna na neumne. Neumni so namreč izredno inventivni

9. Narava je vedno na strani skritih napak

10. Mati Narava je kuzla

O pravilni rabi jezika

Ste že kdaj dobili kakšno sporočilo od človeka, ki ga osebno sicer ne poznate? Če pa ga poznate, je to poznanstvo le bežno. In ko ste pogledali, kaj je napisano na sporočilu in videli očitne napake, katerih vzrok verjetno ni tiskarski škrat, ampak nepoznavanje slovnice, pravopisa ali pa povsem navadna malomarnost, ste verjetno ustvarili ne ravno najboljše mnenje o avtorju sporočila.

Malomarno napisano sporočilo, ki je poleg tega še polno slovničnih in pravopisnih napak, pa ni le odraz osebne kulture, ampak tudi nespoštovanje do naslovnika.

V procesu poslovanja gre iz naše DO ničkoliko dopisov, teleksov in telefaksov. Razumljivo je, da je njihov osnovni namen poslovni. Vendar pa... Ali se pod imenom Beti lahko pojavljajo najrazličnejše slovnične in jezikovne eksibicije, pa čeprav dopis doseže svoj namen.

Če je sporočilo pisano v slovenščini, naj bo to slovenščina in ne metliščina. Če je hrvaščina, naj ne bo vivodinski dialekt. Tudi dopisi v tujino naj ne bodo napisani v tarzanski angleščini.

Vsi smo si verjetno edini, da morajo biti jeziki v SFRJ enakopravni. Za enakopravnost slovenščine dajemo roko v ogenj. Ko pa sedemo za pisalno mizo, nam je pravilna raba glagola enajsta stvar. S tujkami, za katere imamo lepe slovenske besede, operiramo, kakor da nas je njihovo rabo naučila mati v zibelki.

Veliko let je minilo, odkar smo gulili pravopis in slovnico v šolskih klopih.

V naši knjižnici smo nabavili nekaj novih leposlovnih del. Pridite, izposodite si knjigo in jo z veseljem preberite, ne bo vam žal. Na kratko vam jih bomo predstavili:

Paul Theroux: Obala maskitov — vznemirljivo in izzivalno delo, roman, ki je po eni plati pustolovski, po drugi pa sega globoko v bistvo in problematiko človekovega bivanja v sedanjem svetu, v zahodni potrošniški službi.

Jamec Aldridge: Ljubezen in čast — delo sodobnega angleškega pisatelja, ki bo bralcu še posebno blizu, saj gre za vojno na Balkanu leta 1941. Pisatelj zna odlično opisovati zunanje dogodke, napeto akcijsko dogajanje, veliko je precenljivih opisov človeške, družbene in specifično vojaške stvarnosti.

Marie Louise Fischer: Ptici ne pojejo opolnoči — roman priljubljene nemške pisateljice, poln nenavadnih preobratov in naglih, a usodnih odločitev glavne junakinje nam šele na zadnjih straneh odrije svoj osupljivi zaplet.

Razumljivo, da smo marsikaj pozabili. Vendar pa v več kot dvatisočglavem kolektivu prav gotovo še obstaja kdo, ki ve da se »s« uporablja pred nezvenečimi glasovi in »z« pred zvenečimi črkami. Prav gotovo se še kdo spominja rabe namenilnika in nedoločnika.

Vsi ne moremo vsega vedeti. Funkcija nam še ne daje pravice, da po svoje krojimo zakonitosti, ki veljajo tako v ekonomiji kot, tudi v matematiki in rabi kateregakoli jezika. Zato... vprašajmo. Ni greh ne vedeti. Greh je ne vedeti in ne vprašati.

M. R.

Pasquale Festa Compagnile: Zakljenjena čarovnica: zanimivo branje o Izidori, ki jo usoda zanese v Rim sedemnajstega stoletja.

Edgar Wallace: Prebrisanec — najnovejše delo znane pisca detektivskih zgodb.

James Barwick: Kremeljski naklepi — roman, tipičen politični triler, napisan dobro, akcijsko, z dobrim poznavanjem razmer in okoliščin. Temelji na opisu resničnih dogodkov in osebnosti, v skladu z zgodovinskimi dejstvi.

Janez Jezevšek — Sokol: Arhipelag Goli — Jezerškov tekst pomeni obogatitev v poznavanju naše preteklosti, njegovo pričevanje je pretresljivo in stvarno.

Cristine Marion Fraser: Rhanna — polnokrvna romantična saga, ki prinaša solze in smeh. Knjiga, ki je ni moč odložiti, dokler ni obrnjena zadnja stran.

M. M. Kaye: Smrt v Kašmiru — v knjigi je združena ljubezen in nevarnost z okusom po špijonaži — napeto branje.

Yackil Collins: Rockovska zvezda — nov roman ene najbolj priljubljenih pisateljic, saj milijoni bralcev širom sveta nestrpnost čakajo na vsako njeno novo knjigo. Roman v stilu ameriških televizijskih nadaljevanj. Moderno hrupno vzdušje glasbe, pehanje za uspehom, poslovne spletke, mamila itd.

Daphe du Maurier: Sokolov let — romantično obarvana grozljivka, ki dosega učinke z graditvijo vzdušja, dobro vodenim zapletom in značaji, ne pa z grobstvo in surovostjo. Srhljivo in vznemirljivo, a hkrati prijetno branje za vse.

Marija Roglič

ZAHVALA

Ob smrti drage mame Ane Prhne iz Črnomlja se zahvaljujem OO ZS Metraža in sodelavcem za podarjeno cvetje, izraze sožalja in spremstvo na zadnji poti.

Sin Gorazd z družino

ZAHVALA

Ob smrti dragega moža Bartolac Slavka se iskreno zahvaljujem sodelavcem TS za odarjeno cvetje in izraze sožalja. Hvala tudi zaposlenim v DO Komet za podarjen venec in izraze sožalja. Zahvaljujem se tudi vsem tistim, ki so mojega moža spremljali na njegovi zadnji poti!

Žena Barica z družino

ZAHVALA

Ob smrti moje drage mame se iskreno zahvaljujem sodelavcem iz skladišča gotovih izdelkov, prodajnega oddelka in prodajalkam v industrijski trgovini za podarjeno cvetje, denarno pomoč in izraze sožalja. Prav tako hvala tudi vsem, ki so mojo mamo spremili na zadnji poti.

Žalujoča Marija Ogulin z družino

ZAHVALA

Ob smrti dragega moža Janka Strahiniča iz Metlike, se iskreno zahvaljujem sodelavkam TOZD Metraža in OO ZS za podarjene vence in izrečeno sožalje. Hvala vsem, ki ste mojega moža v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoča žena Dragica Strahinič z družino.

Betkov nabiralnik

Jože Brajkovec je naredil nabiralnik in postavili smo ga ob oglasni deski pri vhodu v menzo. Ko smo ga pred zaključkom redakcije prvič odprli, smo v njem našli bankovec za 20 din, za kar se neznanemu simpatizerju iskreno zahvaljujemo.

Prav tako je bil v nabiralniku članek, izrezan iz Dela. Žal moramo neznanemu prinašalcu povedati, da članka ne bomo povzemali, saj ne bi smelo Vezilo postati glasilo, ki objavlja prispevke, ki so že bili objavljeni drugje. V kolikor pa tov. X meni, da se

nekateri zadeve, omenjene v članku, pomembne tudi za našo DO, mu predlagamo, naj se pogumno loti pisanja, ne pa da se dodatno skriva za imenom avtorja v Delu.

Našli smo še pismo z naslednjo vsebino:

»V pletilnici pogrešamo umivalnik za pranje rok. Popoldanska in nočna izmena si nimata kje oprati rok, saj je mehanična delavnica zaprta. Le tam pa si lahko delavci operejo roke, saj potrebujejo toplo vodo in pralni prašek.

Poleg prostora za kadilce

manjka avtomat za pijačo. Potrebno bi bilo popraviti klimo, ker je v pletilnici prevroče.

Delavcem v pletilnici bi morali popraviti osebne dohodke (režiji ne). Potrebno bi bilo zmanjšati režijo, saj imajo zaradi nje delavci preslabe OD. Delavcem, ki se vozijo na delo z avtobusom ali vlakom, bi bilo potrebno dvigniti nadomestilo za stroške prevoza. Na ženskem WC-ju v pletilnici je potrebno zamenjati žarnico.

Pa še eno vprašanje: »Zakaj je metraža delala v soboto, 10. 6.?»

Odgovarja vodja pletilnice Gabre Predovič:

Umivalnik bo postavljen pri prostoru, ki je namenjen za kadilce. Avtomat za pijačo bomo kupili, vendar le v primeru, če se bo že obstoječi avtomat v TOZD KiV pokazal kot pametna naložba.

Res je v pletilnici visoka temperatura. To posebej velja za snukovno pletilnico, kjer nameravamo dokupiti nekaj novih, modernejših strojev. Hkrati s to investicijo bomo kupili tudi boljše klima naprave.

Višina osebnih dohodkov je določena po stopnjah, ki so usklajene na ravni cele DO. Strinjam pa se, da so OD prenizki. Bilo bi neumno pričakovati, da bomo ob današnjih cenah s svojimi plačami zadovoljni. Tudi direktor bi verjetno želel večjo plačo.

Ker sem možki, ne hodim na ženski WC in me pregorela žarnica prav nič ne moti. Mislim pa, da vemo, na koga se obrnemo v takšnem primeru, saj ima vsak delavec svojega predpostavljenega, mar ne?

Povedati moram tudi, da smo v zadnjem letu v pletilnici zmanjšali režijo za 8% in mislim, da prevelika režija v pletilnici sploh ni problem, saj smo jo že zmanjšali skoraj na minimum.

POZABLJENE STEKLENICE – V naš »Betkov nabiralnik« je prišlo pismo iz tozda Metraža. V tem pismu se zaposleni pritožujejo nad previsoko ceno pijače. Naša Marija Babič je odgovorila, kako se oblikuje cena in zakaj je ora v naši delovni organizaciji malce višja kot drugje. Če ste pismo prebrali do konca, ste lahko videli, da predlagamo, da čuvajte steklenice, kajti tudi uničene steklenice prispevajo k višji ceni pijače. No, na naši fotografiji pa vidite, kako malomaren odnos imajo delavci, ko po malici steklenice enostavno pustijo kar na tleh. (Foto: A. B.)

BETKOV NABIRALNIK

Nadomestila stroškov za prevoze na delo in z dela bomo še ta mesec povečali za 40 odstotkov.

V soboto, 10. junija je metraža delala zato, ker so zahteve po določenih artiklih bile na tržišču večje, kot smo uspeli narediti med tednom.

Komentar uredništva:

Cenjeno anonimno avtorico pisma (predpostavljamo, da je ženska, saj govori o ženskem WC-ju, obveščamo, da bomo žarnico zamenjali. Kdo jo bo, se bomo dogovorili na prvem sestanku uredništva. Ker pa gre za ženski WC, bo morala verjetno to storiti kakšna ženska. Te pa so v uredništvu: Karolina Končar, Cigič Jožica, Žele Marjetka in Vida Šegina-Matkovič. Vsekakor bomo poskrbeli, da vas na WC-ju ne bo več strah. Samo mirno kri, prosim!

Nabiralnik

Zaposleni v TOZD Metraža imamo za vas vprašanje, na katerega bi prosili odgovor od uredniškega odbora, oziroma od tistih, ki skrbijo za naš bife.

Zanima nas naslednje: Zakaj mora imeti naš bife astronomske cene pijač; predvsem ora, jupi, coca cola so silno dragi. Se pa teh pijač tudi največ prodaja. V vseh drugih DO v Metliki je pijača cenejša. Ne vemo, ali tam kakšen dinar doda tudi DO ali sindikat. Vemo le to, da stane v Karlovački pivovarni steklenica ore (preverjeno 26. 6. 89) 900 din. Pri nas, v DO Beti, pa 3000 din. Zakaj taka razlika, saj je od Karlovca do Metlike le 28 km?

Torej prevoz ne bi smel biti glavni razlog. Kakšen pa je prometni davek in naša marža? Ali se iz te razlike v ceni 2100 din) plačujejo tudi naše natakariče? Kako to, da je jupi v Žakanju 1700 din?

Ob odgovoru vas najlepše pozdravljamo, drugič pa se še kaj oglasimo.

Zaposleni v DO Beti-TOZD Metraža

Za odgovor smo povprašali tovarišico Marijo Babič:

»Predvsem moramo ločiti oro in jupi. Karlovačka pivovara prodaja oro. V naši

menzi pa pijemo jupi, ki ga dobimo pri KZ Metlika. Vendar pa imam pri sebi tudi cenik Karlovačke pivovare in njihova cena, po kateri prodajajo oro kupcem, je 1600 dinarjev in me prav zares zanima, kje ste zvedeli za tistih 900 din. Tudi cenik, s katerim razpolagam, je od 26. junija. Cena prevoza od Karlovca do Metlike je za steklenico ore 216 din. Na to ceno (1816 din) plačamo še 726 din (40%) davka, ki je na Hrvaškem, torej v Žakanju, nekoliko nižji. Seveda je naš bife samostojna finančna enota. Natakariče zaslužijo svojo plačo iz prometa bifeja.

Zato je seveda tudi nujna 40 odstotna marža, ki znaša ravno tako 726 din. Vse skupaj torej zneso 3268 din.

Druge DO v Metliki imajo pijačo cenejšo le zato, ker pri njih te marže ni. Ni mi zna-

no, da bi DO ali sindikat kar koli prispevali za nižjo ceno pijač. Res pa je, da nikjer v Metliki nimajo bifeja, ki bi bil tako organiziran kot je naš. Če bi tudi mi v Beti ne obračunavali marže, pa bi se morali odreči tudi vseh drugih uslug, ki nam jih nudijo natakariče v bifeju (čaj, kava, sendviči itd). V tem je torej razlika v ceni pijač med Beti in drugimi DO. Je pa, kar morate priznati, tudi razlika v kakovosti uslug.

Komentar uredništva:

Tovarišica Babičeva je pripravljena način poslovanja in oblikovanje cen za bife vsakemu zainteresiranemu tudi podrobneje razložiti. Vesela pa bo tudi vseh predlogov, ki bodo znižali cene pijač in drugih artiklov v našem bifeju ter pripomogli k čim cenejšemu poslovanju le tega in s tem tudi naše DO. Mi v uredništvu smo bili vašega pisma ravno tako veseli in pričakujemo, da se še oglasite.

Pa še nekaj: Čuvajmo embalažo, kajti tudi uničene steklenice prispevajo k višji ceni pijače. O delovanju našega bifeja pa pripravljamo v eni od prihodnjih števil tudi nekoliko obširnejši članek. Lepo pozdravljeni!

VSAK KUPEC ZAHTEVA DRUGAČNO EMBALAŽO – Prostor, kjer je adjustirnica, je založen s škatlami in drugo embalažo, tako da ima prišlek prvi hip občutek, da je prišel v skladišče. Toda vse te škatle so ali še bodo napolnile spretne roke adjustirk.

Anica Kuzma (na fotografiji levo) in Franciška Bahor (desno) iz črnomaljske konfekcije pravita, da jim je pakiranje gotovih izdelkov že prešlo v kri, saj to delo opravljata že vrsto let. Toda kljub temu potožita nad previsokimi normami, saj morata na dan zložiti v vrečke ali škatle in opremiti po 500 dresov ali 1.000 kopalk. Vsaka, seveda. »Sicer pa smo adjustirke za plačilni razred slabše plačane kot šivilje, kar je bilo nekdanj morda res upravičeno, danes pa ne več, kajti veliko pakiramo za izvoz, in moramo biti še toliko bolj natančne in zbrane. Tuji kupci so namreč zelo zahtevni, nemalokrat se zgodi, da moramo enak artikel pakirati na različne načine, kot seveda zahteva kupec,« povesta Kuzmova in Bahorjeva.

ZAHVALA

Ob smrti dragega očeta Janka Strahiniča iz Metlike, se iskreno zahvaljujem sodelavkam iz DO Komet in OO ZS za podarjene vence in izraze sožalja ter spremstvo na zadnji poti.

Žaluoja hčerka Mira Čuk z družino in snaha Vera Strahinič z družino

ZAHVALA

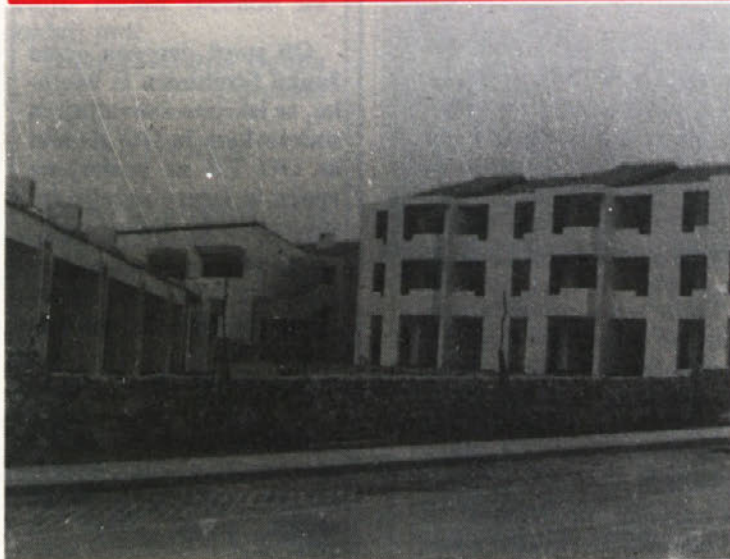
Zahvaljujem se tozd-u Metraža za podarjeno cvetje ob smrti moje drage mame Cigič Bare iz Reštova.

sin Drago z družino

FOTO KOTIČEK

KAKOVOST POMEMBNEJŠA OD KOLIČINE — Ernest Šmalcelj je eden izmed 15 moških od 262 zaposlenih v črnomaljski konfekciji. V Metliki je končal šolo za tekstilnega konfektionarja, sedaj pa že dobra 4 leta kroji. Pri njegovem delu so pomembne predvsem natančnost, zbranost in pazljivost, zato delo tudi ni normirano, kajti kvaliteta je pomembnejša kot količina. Trikrat se mu je že primerilo, da je imel tudi manjše poškodbe. Prizna, da včasih pride tudi do napake pri krojenju, a nikoli do tako velike, da je ne bi bilo možno popraviti s škarjami. Ernest hkrati ukroji po 50 plasti blaga, lahko pa tudi manj.

KO JE ZALIV GAJAC ŠE SAMEVAL — Tako je sredi meseca marca izgledalo turistično naselje v zalivu Gajac na otoku Pagu. Tudi DO Beti je kupila dva apartmaja, ki bosta vseljiva sredi julija. Upamo, da v času, ko to berete, v obeh že letujejo naši delavci.

Hudomušna fotografija

Ta reorganizacija se mi pa dopade

ZASEBNIKI REŠUJEJO KAMP — To, česar ni zmožgel velikanski Integral, bo, kot kaže, uspelo trem zasebnikom. Trije možaki so namreč pred kratkim podpisali s črnomaljskim Integralom pogodbo o 10-letnem najemu metliškega kampa. Takoj so tudi zavihali rokave in kamp že sprejema prve goste. Do leta 1991 pa naj bi bil po pogodbi povsem urejen. Hkrati s kampom bodo uredili tudi kopališče. (Foto: A. B.)